

Sygn. akt III CSK 222/17

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa Starosty N.
przy uczestnictwie A. P., R. P., X. Y., Z. P., D. J., M. J., Gminy K., J. P., L. T., M. P.
i M. S.
o ustanowienie drogi koniecznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 grudnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki M. S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w N.
z dnia 1 marca 2017 r., sygn. akt III Ca (...),

**odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej oddalenia
apelacji uczestniczki M. P., a w pozostałym zakresie odmawia
przyjęcia tej skargi do rozpoznania, zasądając od uczestniczki
M. S. na rzecz wnioskodawcy Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 1800 zł (tysiąc
osiemset zł) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w N. w sprawie o ustanowienie drogi koniecznej oddalił apelację uczestniczek M. P. i M. S. od postanowienia Sądu Rejonowego w N., VII Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w M., z dnia 11 lipca 2016 r.

Uczestniczka M. S. wniosła skargę kasacyjną, wskazując na istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, dotyczącego rozkładu ciężaru dowodu w postępowaniu o ustanowienie drogi koniecznej. Skarżąca wskazała również na istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 145 k.c. i art. 626 § 1 i 2 k.p.c.) oraz na oczywistą zasadność skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W skardze kasacyjnej skarżąca M. S. zaskarżyła postanowienie Sądu Okręgowego w N. w całości, w tym również w części oddalającej apelację uczestniczki M. P., która skargi kasacyjnej nie wniosła. W tym zakresie - wobec braku elementu *gravaminis* - należało skargę kasacyjną odrzucić (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r. - zasada prawna - III CZP 88/13, OSNC 2014, nr 11, poz. 108).

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, że zagadnienie prawne jest istotne, gdy ma znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia podobnych spraw. Pojęcie istotności oznacza jego doniosłość, która wyraża się rangą zawierającego się w nim problemu prawnego oraz jego znaczeniem wykraczającym poza potrzeby rozstrzygnięcia jednostkowej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2002 r., II CK 12/02, nie publ., z dnia 10 grudnia 2003 r., V CZ 123/03, nie publ., z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, nie publ., z dnia 13 stycznia 2007 r., III CSK 180/07, nie publ., z dnia 23 marca 2012 r., I CSK 496/11, nie publ., z dnia 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, nie publ.).

Przedstawione przez skarżącą „zagadnienie prawne” nie ma charakteru abstrakcyjnego i odnosi się do ustaleń i oceny dowodów w tej konkretnej sprawie; jego postawienie stanowi w istocie próbę ominięcia zakazów obowiązujących w postępowaniu kasacyjnym, wynikających z art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., nie jest natomiast przyczyną kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Nie zachodzi również przyczyna kasacyjna wymieniona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Skarżąca nie wykazała ani rozbieżności w orzecznictwie, ani tego co jest źródłem ewentualnych, poważnych wątpliwości interpretacyjnych. Nie wskazała, że rozpoznanie wniesionej skargi spowoduje lub choćby przyczyni się do usunięcia tej rozbieżności.

Poza tym w skardze kasacyjnej występuje sprzeczność argumentacyjna, gdyż skarżąca powołała się także na oczywistą zasadność skargi, jednak występowanie tej przesłanki jest zasadniczo wyłączone, gdy skarżąca powołuje się na występowanie w sprawie przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Oczywista zasadność skargi zachodzi wtedy, gdy w konkretnej sprawie doszło do oczywistego, rażącego i widocznego „na pierwszy rzut oka” naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, tj. gdy zarzuty sformułowane w skardze kasacyjnej są oczywiście zasadne. Jest jasne, że gdy skarga jest w tym znaczeniu oczywiście uzasadniona, nie może być w niej miejsca na poważne, istotne zagadnienie prawne.

Okoliczność, czy nieruchomości nie ma odpowiedniego dostępu do drogi publicznej, jest przede wszystkim kwestią stanu faktycznego, który powinien być ustalony w sposób niebudzący wątpliwości (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1999 r., II CKN 669/98, nie publ. i z dnia 2 grudnia 2009 r., I CSK 144/09, nie publ.). W tej sytuacji, skarga kasacyjna została skierowana w istocie przeciwko ustaleniom faktycznym i ocenie dowodów, co w postępowaniu kasacyjnym jest - jak wspomniano - niedopuszczalne (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną w części (art. 398⁶ § 3 k.p.c.), a w pozostałym zakresie orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), o kosztach rozstrzygając na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w związku z art. 13 § 2, art. 391 § 1 i art. 393²¹ k.p.c.

jw

I.n